Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0122

Wzmocnienie obszarów wiejskich dzięki polityce spójności

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie wzmocnienia obszarów wiejskich dzięki polityce spójności (2024/2105(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 27 marca 2024 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE: najważniejsze osiągnięcia i kolejne działania” (COM(2024)0450),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2022 r. w sprawie regionów przygranicznych UE: „żywych laboratoriów” dla integracji europejskiej[1],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 maja 2025 r. w sprawie 9. sprawozdania na temat spójności gospodarczej i społecznej[2],

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 15 marca 2023 r. w sprawie celów i narzędzi na rzecz inteligentnych obszarów wiejskich w Europie[3],

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia wsparcia w ramach polityki spójności dla regionów o niekorzystnych warunkach geograficznych i demograficznych (art. 174 TFUE)[4],

– uwzględniając art. 39, 174, 175 i 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

---

1 Dz.U. C 125 z 5.4.2023, s. 114.
2 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0098.
3 Dz.U. C 188 z 30.5.2023, s. 14.
4 Dz.U. C 79 z 2.3.2023, s. 36.

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027[1],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013[4],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240[6],

---

1 Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
2 Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
3 Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.
4 Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.
5 Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj.
6 Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1, ELI:

– uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych[1],

– uwzględniając 20. zasadę Europejskiego filaru praw socjalnych dotyczącą dostępu do podstawowych usług,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 kwietnia 2017 r. w sprawie kobiet i ich roli na obszarach wiejskich[2],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 marca 2022 r. w sprawie roli polityki spójności w promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji oraz regionalnych połączeń teleinformatycznych[3],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich UE – w kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.[4],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie wykorzystania potencjału talentów w regionach Europy[5],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie 9. sprawozdania na temat spójności (COM(2024)0149),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 czerwca 2021 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.” (COM(2021)0345),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2025 r. pt. „Wizja dla rolnictwa i żywności – Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń” (COM(2025)0075),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 maja 2022 r. pt. „Postawienie ludzi na pierwszym miejscu, zapewnienie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, uwolnienie potencjału regionów najbardziej oddalonych UE” (COM(2022)0198),

---

http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj.

1 Dz.U. L 74 z 14.3.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/240/oj.

2 Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 14.

3 Dz.U. C 347 z 9.9.2022, s. 37.

4 Dz.U. C 177 z 17.5.2023, s. 35.

5 Dz.U. C, C/2024/4225, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4225/oj.

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie planu działania dotyczącego rozwoju produkcji ekologicznej (COM(2021)0141),

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie skutków zmian demograficznych (COM(2020)0241),

– uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie starzenia się – wspieranie solidarności i odpowiedzialności między pokoleniami (COM(2021)0050),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. pt. „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” (COM(2020)0381),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 maja 2020 r. pt. „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – Przywracanie przyrody do naszego życia” (COM(2020)0380),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 listopada 2021 r. pt. „Strategia UE na rzecz ochrony gleb 2030 – Korzyści ze zdrowych gleb dla ludzi, żywności, przyrody i klimatu” (COM(2021)0699),

– uwzględniając deklarację ONZ w sprawie praw ludności wiejskiej i innych ludzi pracujących na obszarach wiejskich, przyjętą rezolucją Rady Praw Człowieka 28 września 2018 r.,

– uwzględniając zalecenie ogólne nr 34 (2016) Komitetu ONZ ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet dotyczące praw kobiet na obszarach wiejskich, przyjęte 7 marca 2016 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2022 r. w sprawie planu działania UE na rzecz rolnictwa ekologicznego[1],

– uwzględniając badanie zlecone przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi Parlamentu Europejskiego pt. „The future of the European Farming Model: Socio-economic and territorial implications of the decline in the number of farms and farmers in the EU” [Przyszłość europejskiego modelu rolnictwa – społeczno-gospodarcze i terytorialne implikacje spadku liczby gospodarstw i rolników w UE], opublikowane przez Departament Tematyczny ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności w kwietniu 2022 r.,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie pilnej potrzeby przyjęcia unijnego planu działania dla zapewnienia

---

1 Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 22.

bezpieczeństwa żywnościowego w UE i poza jej terytorium w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę[1],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2018 r. w sprawie uwzględnienia szczególnych potrzeb obszarów wiejskich, górskich i oddalonych[2],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 czerwca 2021 r. w sprawie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030: przywracanie przyrody do naszego życia[3],

– uwzględniając sprawozdanie Komisji z sierpnia 2019 r. pt. „Evaluation of the impact of the CAP on generational renewal, local development and jobs in rural areas” [Ocena wpływu WPR na wymianę pokoleń, rozwój lokalny i zatrudnienie na obszarach wiejskich][4],

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 26 stycznia 2022 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE”[5],

– uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 19 lutego 2025 r. pt. „W jaki sposób programowanie na okres po 2027 r., obejmujące program LEADER oraz rozwój lokalny kierowany przez społeczność, może przyczynić się do lepszej realizacji długoterminowej wizji dla obszarów wiejskich UE?”[6],

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 23 marca 2022 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE”[7],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 października 2023 r. w sprawie wymiany pokoleniowej w unijnych gospodarstwach rolnych przyszłości[8],

---

1 Dz.U. C 361 z 20.9.2022, s. 2.
2 Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 15.
3 Dz.U. C 67 z 8.2.2022, s. 25.
4 Komisja Europejska: Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich, ADE s.a, CCRI, OIR, Micha, E. i in., Evaluation of the impact of the CAP on generational renewal, local development and jobs in rural areas – Final report [Ocena wpływu WPR na wymianę pokoleń, rozwój lokalny i zatrudnienie na obszarach wiejskich – sprawozdanie końcowe], Urząd Publikacji, 2019, https://data.europa.eu/doi/10.2762/364362.
5 Dz.U. C 270 z 13.7.2022, s. 18.
6 Dz.U. C, C/2025/1703, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj.
7 Dz.U. C 290 z 29.7.2022, s. 137.
8 Dz.U. C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj.

– uwzględniając sprawozdanie Enrica Letty na temat przyszłości jednolitego rynku, opublikowane w kwietniu 2024 r.,

– uwzględniając badanie zlecone przez parlamentarną Komisję Rozwoju Regionalnego pt. „EU Cohesion Policy in non-urban areas” [Polityka spójności UE na obszarach pozamiejskich] opublikowane przez Departament Tematyczny ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności we wrześniu 2020 r.,

– uwzględniając deklarację w sprawie przyszłości obszarów wiejskich i polityki rozwoju obszarów wiejskich w Unii Europejskiej, przyjętą przez grupę koordynacyjną ds. paktu na rzecz obszarów wiejskich 12 grudnia 2024 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego (A10-0092/2025),

A. mając na uwadze, że obecnie 137 mln obywateli Unii – prawie jedna trzecia ludności – mieszka na obszarach wiejskich, które stanowią około 83 % terytorium UE; mając na uwadze, że jedna trzecia ludności obszarów wiejskich zamieszkuje regiony przygraniczne; mając na uwadze, że 77 % gruntów wykorzystywanych do celów rolniczych (134 mln hektarów) oraz 79 % lasów (148 mln hektarów) znajduje się na obszarach wiejskich;

B. mając na uwadze, że według Eurostatu średnie dochody na obszarach wiejskich stanowią 87,5 % średnich dochodów na obszarach miejskich;

C. mając na uwadze, że nadal istnieją różnice w finansowaniu polityki spójności między obszarami miejskimi i wiejskimi, a obszary miejskie otrzymują trzy razy większe finansowanie z przeznaczeniem na spójność niż obszary wiejskie[1];

D. mając na uwadze, że od 1991 r. na obszarach wiejskich metoda LEADER, później objęta instrumentem polityki rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) za pośrednictwem lokalnych grup działania, wykazała, żemoże mobilizować podmioty lokalne wokół innowacyjnych i dostosowanych strategii oraz wzmacniać pozycję tych podmiotów;

E. mając na uwadze, że obszary wiejskie są kamieniem węgielnym gospodarki europejskiej, zamieszkuje na nich wielu „ukrytych europejskich liderów” i stanowią integralną część różnorodności

---

[1] Europejski Komitet Regionów, *Roczne sprawozdanie UE na temat stanu regionów i miast, edycja z 2024 r.*, 7 października 2024 r.

kulturowej Europy; mając na uwadze, że mają one zasadnicze znaczenie dla produkcji żywności i bezpieczeństwa żywnościowego, a także pełnią rolę strażników naszych krajobrazów, żywego dziedzictwa wiejskiego oraz tradycji społecznych i kulturowych; mając na uwadze, że odgrywają one kluczową rolę w promowaniu strategicznej autonomii UE za pośrednictwem sektora rolnego, który pozostaje strategicznym priorytetem UE; mając na uwadze, że obszary wiejskie symbolizują wiele aspektów, które sprawiają, że Europa jest atrakcyjna i zapewnia dobre warunki życia;

F. mając na uwadze, że promowanie języków mniejszościowych może zwiększyć świadomość specyfiki lokalnej, co zwiększy atrakcyjność turystyki i będzie korzystne dla działalności gospodarczej związanej z kulturą, edukacją, rzemiosłem i produktami tradycyjnymi;

G. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 uwypukliła zmianę sposobu postrzegania obszarów wiejskich przez ogół społeczeństwa, który uznał, że potencjał tych obszarów jest rozwiązaniem problemów wynikających z kryzysów, ponieważ zapewnia bezpieczniejsze, bardziej zrównoważone i niezawodne środowisko życia;

H. mając na uwadze, że same fundusze polityki spójności nie mogą stanowić odpowiedzi na rosnące potrzeby i wyzwania stojące przed obszarami wiejskimi w UE; mając na uwadze, że należy zapewnić większą synergię i komplementarność z innymi dziedzinami polityki UE, w szczególności ze wspólną polityką rolną (WPR), aby maksymalnie zwiększyć wpływ inwestycji na obszarach wiejskich, a także przyspieszyć modernizację rolnictwa oraz rozwój podstawowych usług i infrastruktury;

I. mając na uwadze, że ponad 40 % gruntów na obszarach wiejskich wykorzystuje się do celów rolniczych, lecz niestety udział rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa w regionach wiejskich zmniejszył się zarówno pod względem gospodarczym, jak i pod względem zatrudnienia do 12 % wszystkich miejsc pracy i 4 % wartości dodanej brutto;

J. mając na uwadze, że w badaniu Parlamentu w sprawie przyszłości europejskiego modelu rolnictwa wskazano, iż UE może stracić 6,4 mln gospodarstw rolnych do 2040 r., co oznacza, że liczba gospodarstw rolnych spadłaby zatem z 10,3 mln w 2016 r. do 3,9 mln;

K. mając na uwadze, że zgodnie z art. 174, 175 i 349 TFUE UE dąży do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju różnych regionów i koordynuje swoje strategie polityczne, w tym wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, aby osiągnąć cele spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, oraz zwraca przy tym szczególną uwagę na obszary wiejskie;

L. mając na uwadze, że wszystkie regiony muszą nadal kwalifikować się do finansowania w ramach przyszłej polityki spójności, nawet silne regiony stojące w obliczu poważnych wyzwań związanych z transformacją;

M. mając na uwadze, że podmioty regionalne lepiej rozumieją, które projekty należy traktować priorytetowo w kwestii wsparcia z funduszy spójności, i zapewniają alokację zasobów w sposób najlepiej zaspokajający konkretne potrzeby ich terytoriów;

N. mając na uwadze, że należy jeszcze bardziej uprościć fundusze spójności dla obszarów wiejskich w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego nie tylko dla beneficjentów końcowych, ale także dla właściwych organów, co przyczyni się również do zwiększenia wskaźników absorpcji;

O. mając na uwadze, że w szczególności obszary wiejskie borykają się z wyzwaniami demograficznymi i strukturalnymi, takimi jak starzenie się społeczeństwa, spadek liczby ludności, drenaż mózgów, rosnące nierówności między mężczyznami i kobietami, dysproporcje w stosunku do obszarów miejskich, zmiany strukturalne w sektorze rolnym i leśnym, skutki klęsk żywiołowych, wzrost cen energii i transportu, brak usług i infrastruktury, zwłaszcza dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji i osób z niepełnosprawnościami, wpływ tych wyzwań na poziom dochodów i na rynek pracy, a w konsekwencji wyższa stopa bezrobocia oraz utrzymująca się duża przepaść cyfrowa;

P. mając na uwadze, że wyzwania demograficzne są szczególnie dotkliwe w przypadku populacji rolników w UE, ponieważ większość rolników ma ponad 50 lat;

Q. mając na uwadze, że wzmocnienie spójności na obszarach wiejskich wymaga przyjęcia środków i inicjatyw mających na celu wspieranie rodzin, również poprzez pomoc osobom młodym i rodzicom w godzeniu życia rodzinnego i zawodowego, co przyczyni się do zrównoważonego rozwoju tych społeczności;

R. mając na uwadze, że europejskie obszary wiejskie i europejscy rolnicy już odgrywają kluczową rolę w transformacji klimatycznej, gdyż odczuwają w największym stopniu skutki zmiany klimatu zarówno pod względem gospodarczym, jak i społecznym, a dzięki ich zaangażowaniu niektóre negatywne skutki rolnictwa dla środowiska zostały znacząco ograniczone na przestrzeni lat; mając na uwadze, że sektor rolny UE znacznie zmniejszył swoje emisje gazów cieplarnianych o 24 % w latach 1990–2021 oraz odpowiada za 72 % produkcji energii ze źródeł odnawialnych i ma 78 % niewykorzystanego potencjału;

S. mając na uwadze, że zmiany demograficzne nie mają jednakowego wpływu na wszystkie kraje i regiony, lecz oddziałują w większej

mierze na słabiej rozwinięte regiony, co jeszcze bardziej pogarsza dotychczasowe nierówności terytorialne i społeczne; mając na uwadze, że należy rozwiązać kwestię dysproporcji regionalnych i nierównomiernej konwergencji między regionami, których część tkwi w pułapce rozwojowej; mając na uwadze, że regiony słabiej rozwinięte wymagają szczególnej uwagi i wsparcia, podobnie jak w przypadku obszarów wiejskich UE i regionów najbardziej oddalonych, ze względu na ich specyfikę;

T. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich 50 lat ogólny odsetek ludności UE zamieszkującej obszary wiejskie znacznie spadł, w szczególności z powodu starzenia się społeczeństwa i emigracji; mając na uwadze, że na obszarach wiejskich odnotowuje się najwyższy odsetek osób w wieku powyżej 65 lat[1]; mając na uwadze, że według szacunkowych wyliczeń w 2033 r. obszary wiejskie w Europie zamieszkiwać będzie o 30 mln osób mniej niż w 1993 r.;

U. mając na uwadze, że brak lub niedostateczny dostęp do opieki zdrowotnej, usług wodnych, przystępnych cenowo mieszkań, infrastruktury transportowej i cyfrowej, edukacji, usług finansowych oraz zajęć rekreacyjnych i kulturalnych sprawia, że regiony, a w szczególności obszary wiejskie, graniczne, śródlądowe, transgraniczne, górskie, wyspy i obszary najbardziej oddalone częściej postrzega się jako złe miejsce do życia i pracy, zwłaszcza dla kobiet, osób młodych, osób starszych i mniejszości; mając na uwadze, że obszary transgraniczne szczególnie odczuwają brak połączeń regionalnych w infrastrukturze transportowej i cyfrowej; mając na uwadze, że na obszary wiejskie poważnie wpływa brak możliwości zatrudnienia, co zmusza osoby młode, zwłaszcza kobiety, do migracji;

V. mając na uwadze, że dostępność i jakość wody odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu sprawiedliwych, zrównoważonych i produktywnych źródeł utrzymania na obszarach wiejskich;

W. mając na uwadze, że należy skupić się w większej mierze na środkach zapobiegawczych, aby zwiększyć odporność europejskich obszarów wiejskich w obliczu klęsk żywiołowych; mając na uwadze, że zintegrowane podejście do gospodarki zasobami wodnymi ma zasadnicze znaczenie zarówno dla zapobiegania powodziom, jak i dla radzenia sobie z suszami, w szczególności poprzez spójne wykorzystanie funduszy UE;

X. mając na uwadze, że obszary wiejskie, zwłaszcza w Europie wschodniej, południowej i śródziemnomorskiej, są najbardziej bezpośrednio dotknięte ubóstwem energetycznym i borykają się ze szczególnymi wyzwaniami związanymi z pustynnieniem, pożarami lasów, zmianą klimatu i związanymi z nią asymetrycznymi zagrożeniami, niedoborem zasobów wodnych i słabo rozwiniętą

---

1 SWD(2023)0021.

infrastrukturą, co wymaga ukierunkowanego podejścia w ramach polityki spójności;

Y. mając na uwadze, że na obszarach wiejskich występuje większość różnorodności biologicznej w UE, jednak stan ochrony chronionych siedlisk i gatunków pozostaje zły i nadal pogarsza się z powodu zmiany klimatu, pogorszenia się jakości gleby i wody, co ma negatywny wpływ na zasoby naturalne; mając na uwadze, że utrata różnorodności biologicznej ma poważne konsekwencje gospodarcze dla sektora rolnego i negatywnie wpływa na atrakcyjność turystyki wiejskiej;

Z. mając na uwadze, że przejście na czystą energię, dywersyfikacja gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii stwarzają znaczne możliwości dla regionów wiejskich i słabiej rozwiniętych, umożliwiając im czerpanie korzyści z ich zasobów naturalnych i korzystnych czynników geograficznych oraz pełne wykorzystanie ich potencjału do przyszłej produkcji energii ze źródeł odnawialnych;

AA. mając na uwadze, że regiony te najbardziej odczuwają skutki wyludnienia i że opuszczają je w szczególności osoby młode z powodu braku miejsc pracy i perspektyw zawodowych, co napędza zjawisko odpływu ludności z obszarów wiejskich, a w konsekwencji prowadzi do wzrostu odsetka osób starszych i zwiększa ryzyko izolacji społecznej;

AB. mając na uwadze, że na obszarach wiejskich mieszka najwyższy odsetek (12,6 %) młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (młodzież NEET) w wieku 15–29 lat[1];

AC. mając na uwadze, że wymiana pokoleń jest jednym z dziewięciu kluczowych celów WPR;

AD. mając na uwadze, że każdego dnia w Europie zamyka się gospodarstwa rolne, zakłady mleczarskie, winnice oraz przedsiębiorstwa produkujące oliwę z oliwek, a niewiele takich przedsiębiorstw prowadzą rolnicy w wieku poniżej 35 lat; mając na uwadze, że ambitne cele transformacji ekologicznej niosą za sobą szanse, ale także zagrożenia dla spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz dla europejskiego rolnictwa;

AE. mając na uwadze, że sposób produkowania żywności ukształtował krajobrazy, które definiują Europę; mając na uwadze, że dynamiczne obszary wiejskie sprzyjają produkcji żywności wysokiej jakości, co z kolei napędza ich gospodarkę; mając na uwadze, że wzmocnienie powiązań między żywnością a terytorium oraz ożywienie obszarów wiejskich będą bardzo ważne dla przyszłości rolnictwa w Europie;

---

[1] Roczne sprawozdanie UE na temat stanu regionów i miast, edycja z 2024 r.

AF. mając na uwadze, że solidna polityka spójności jest kluczowa dla zagwarantowania skutecznego stosowania zasady „prawa do pozostania” na obszarach wiejskich, co wymaga działań na wielu szczeblach, w tym poprzez wspieranie stabilności gospodarczej i zapobieganie wyludnianiu się tych obszarów; podkreśla, że zapewnienie wszystkim obywatelom, a zwłaszcza osobom młodym, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, dostępu do podstawowego zestawu dóbr i usług publicznych ma kluczowe znaczenie; mając na uwadze, że w tym celu konieczne jest promowanie ukierunkowanych inwestycji w infrastrukturę, usługi, edukację i innowacje;

1. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji z dnia 27 marca 2024 r. pt. „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE: najważniejsze osiągnięcia i kolejne działania” i zgadza się z przedstawionymi w nim nadrzędnymi celami;

2. przyjmuje do wiadomości cztery obszary działania określone w wizji obszarów wiejskich i trzydzieści działań wpisanych w plan działania UE na rzecz obszarów wiejskich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do tego, aby wdrożenie tego planu było priorytetem w ich programie działań;

3. podkreśla, jak ważne są obszary wiejskie dla ukierunkowania modeli gospodarczych oraz organizacji społecznej i terytorialnej różnych państw członkowskich, w szczególności jako źródła produkcji rolnej i spożywczej, oraz dla ochrony niezastąpionego dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego; zwraca jednak uwagę, że ich znaczenie jest nadal niedoceniane i nieodpowiednio finansowane; uważa, że obowiązkiem UE jest promowanie faktycznego ożywienia i rewitalizacji tych obszarów przez dodatkowe wysiłki na rzecz zapewnienia obszarom wiejskim odpowiednich narzędzi do przezwyciężenia stojących przed nimi poważnych wyzwań długoterminowych, które mają coraz większy wpływ na konkurencyjność regionalną i spójność społeczną, w celu zachowania różnorodności europejskiej i dopilnowania, by postęp Unii nie odbywał się kosztem obszarów wiejskich i zamieszkującej je ludności;

4. uważa, że należy rozwijać krótkie łańcuchy dostaw i propagować stosowanie systemów etykietowania w celu uznania jakości i różnorodności produktów tradycyjnych z obszarów wiejskich; podkreśla, że stołówki publiczne, takie jak stołówki szkolne i szpitalne, mogą odgrywać istotną rolę w rozwoju krótkich łańcuchów dostaw produktów rolno-spożywczych;

5. uznaje kluczową rolę małych i średnich miast jako ośrodków rozwoju w regionach wiejskich oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do szczególnego wzmocnienia ich funkcji gospodarczych, społecznych i infrastrukturalnych, rewitalizacji centrów miast, lepszego wykorzystania synergii między obszarami wiejskimi a

dużymi regionami metropolitalnymi oraz zapewnienia bardziej zrównoważonego rozwoju terytorialnego;

6. podkreśla, że należy pilnie wprowadzić środki służące zwalczaniu ubóstwa na obszarach wiejskich przez opracowanie ukierunkowanych strategii na rzecz poprawy zabezpieczenia społecznego, stwarzania możliwości gospodarczych i wspierania szczególnie narażonych grup społecznych w celu przerwania cyklu ubóstwa;

7. podkreśla, że obszary wiejskie odgrywają kluczową rolę w łagodzeniu skutków zmiany klimatu; zaznacza, że należy zwiększyć inwestycje w badania naukowe i innowacje na obszarach wiejskich, zwłaszcza w dziedzinie zrównoważonego rolnictwa, energii ze źródeł odnawialnych, transformacji cyfrowej i innowacyjnych rozwiązań w zakresie mobilności, aby zwiększyć konkurencyjność i odporność regionów wiejskich, zapewnić samowystarczalność energetyczną oraz stworzyć nowe możliwości zatrudnienia; zachęca do zrównoważonej gospodarki leśnej i zapobiegania pożarom lasów, również poprzez promowanie wykorzystania biomasy pozyskiwanej bez szkody dla ekosystemów leśnych;

8. apeluje o rozwój energii ze źródeł odnawialnych na obszarach wiejskich w oparciu o ich potencjał ograniczenia kosztów energii, przy silnym zaangażowaniu społeczeństwa obywatelskiego i społeczności lokalnych; podkreśla potrzebę zachęt finansowych, środków takich jak społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej oraz uproszczonych procesów administracyjnych w celu zwiększenia regionalnej niezależności energetycznej i zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym unikaniu negatywnego wpływu na produkcję żywności, dostępność gruntów i ceny, a także na spójność społeczną; apeluje o specjalny mechanizm finansowania instalacji fotowoltaicznych, wiatrowych i innych odnawialnych źródeł energii;

9. wzywa do przeznaczenia większego wsparcia na rzecz ochrony, renowacji i przebudowy starszych budynków, w tym budynków historycznych, kościołów i innych miejsc kultu, hali sportowych i szkół na obszarach wiejskich, w celu poprawy efektywności energetycznej, zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa; apeluje o inwestycje w modernizację infrastruktury publicznej przy jednoczesnym zachowaniu w miarę możliwości struktur historycznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania ukierunkowanych strategii politycznych wspierających renowację i energooszczędną modernizację mieszkań na obszarach wiejskich, zachęty finansowe dla osób kupujących po raz pierwszy mieszkania na obszarach wiejskich, zwłaszcza dla osób młodych oraz rodzin, a także opracowywanie projektów zrównoważonego i przystępnego cenowo mieszkalnictwa dostosowanych do potrzeb

społeczności lokalnych, co przyczyni się do poprawy atrakcyjności i rewitalizacji tych regionów;

10. zwraca się do Komisji o ocenę i pełne wdrożenie art. 174, 175 i 349 TFUE w celu zniwelowania różnic rozwojowych między regionami, w tym w odniesieniu do infrastruktury, oraz o dopilnowanie, by wszystkie strategie polityczne UE nie tylko stosowały zasadę „nie szkodzić spójności”, ale także by w miarę możliwości stosowały bardziej asertywne podejście do „promowania spójności”, zwłaszcza na obszarach wiejskich i na obszarach szczególnie dotkniętych transformacją przemysłową, wyzwaniami demograficznymi i problemem wyludnienia, a także na obszarach zagrożonych wyludnieniem, takich jak regiony najbardziej oddalone, wyspy, regiony przygraniczne, transgraniczne i górskie;

11. wzywa Komisję do opracowania strategii dla obszarów wiejskich na okres po 2027 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły włączenie wymiaru wiejskiego do odpowiednich strategii politycznych oraz dopilnowały, by strategia promowała rozwój gospodarczy i społeczny obszarów wiejskich; wzywa je także do przeznaczenia konkretnych środków na modernizację rolnictwa, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i przedsiębiorstw typu start-up na obszarach wiejskich oraz promowanie krótkich łańcuchów dostaw, aby sprawić, że obszary wiejskie będą lepiej połączone, bardziej konkurencyjne, odporne i atrakcyjne dla osób młodych i inwestorów, co pozwoli zapewnić zrównoważony i trwały rozwój w perspektywie długoterminowej oraz podniecie jakość życia; podkreśla w związku z powyższym, jak ważny jest naprawdę skuteczny mechanizm weryfikacji wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich na szczeblu UE, który to mechanizm umożliwi ocenę potencjału wszystkich odnośnych dziedzin polityki i złagodzi ich możliwe negatywne skutki dla tych obszarów;

12. podkreśla, że aby zapewnić długoterminowy dobrobyt obszarów wiejskich oraz wsparcie dla silnego sektora rolnego w celu utrzymania tego dobrobytu na obszarach wiejskich, w następnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) trzeba wzmocnić synergię między unijnymi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a programem „Horyzont Europa”, przewodnim programem UE w zakresie badań naukowych i innowacji, oraz WPR;

13. zwraca się do Komisji o przedstawienie do 2027 r. sprawozdania na temat stosowania mechanizmu weryfikacji wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich w polityce i interwencjach na szczeblu UE, a także uzyskanych wyników;

14. wzywa Komisję do priorytetowego traktowania ukierunkowanych inwestycji i środków politycznych wspierających przejęcie gospodarstw przez nowe pokolenie rolników w celu modernizacji

rolnictwa UE i stworzenia większych możliwości na obszarach wiejskich;

15. podkreśla kluczową rolę polityki spójności w rozwoju obszarów wiejskich jako zdecentralizowanego, potężnego narzędzia rozwoju gospodarczego i społecznego, umożliwiającego wszystkim regionom sprostanie tym szczególnym wyzwaniom Unii; podkreśla w związku z tym, że polityka spójności powinna nadal być kluczowym filarem WRF na okres po 2027 r., a przydział środków powinien być utrzymany na minimalnym progu odpowiadającym obecnym poziomom WRF na lata 2021–2027, aby zapewnić zasadniczą rolę tej polityki w zmniejszaniu dysproporcji regionalnych i kształtowaniu bardziej odpornej i konkurencyjnej Europy, która nie pozostawia nikogo w tyle; apeluje o zbadanie możliwości zapewnienia w kolejnych ramach polityki spójności odpowiednich środków dla obszarów wiejskich i górskich oraz uzupełnienia PKB na szczeblu regionalnym innymi wskaźnikami; przypomina, że należy przestrzegać podstawowych zasad polityki spójności, takich jak partnerstwo, wielopoziomowe sprawowanie rządów, podejście ukierunkowane na konkretny obszar i zarządzanie dzielone, aby wspierać rozwój oraz zaspokajać konkretne potrzeby i podejmować wyzwania obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem narzędzi wspierających zrównoważony wzrost i rozwój oraz zatrudnienie młodzieży i kobiet, w tym wśród ofiar przemocy wobec kobiet, a także narzędzi wspierających poprawę usług i infrastruktury;

16. uważa, że strategie inteligentnej specjalizacji i dywersyfikacji gospodarczej mogłyby promować więcej możliwości na obszarach wiejskich; podkreśla w szczególności kluczowe znaczenie włączenia do polityki spójności koncepcji inteligentnych wsi oraz wyraźnego wspierania rozwoju inteligentnych wsi, przy zastosowaniu elastycznego finansowania i zintegrowanego podejścia, jako innowacyjnego narzędzia służącego poprawie jakości życia oraz ożywieniu obszarów wiejskich i usług poprzez innowacje cyfrowe i społeczne oraz inicjatywy, takie jak promowanie przestrzeni pracy w celu przyciągnięcia pracowników, w tym pracowników z obszarów oddalonych, oraz przyczynienia się do ożywienia lokalnych gospodarek;

17. zachęca do podejmowania inicjatyw promujących zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny, w tym do wspierania przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, agroturystyki i nowych modeli biznesowych opartych na innowacji i cyfryzacji;

18. wzywa Komisję do zapewnienia silnego i kompleksowego wymiaru rozwoju obszarów wiejskich w przyszłej polityce spójności, tak aby wszystkie inicjatywy polityczne były spójne z celem zmniejszenia dysproporcji terytorialnych; uważa, że kluczowe jest zdefiniowanie długoterminowych strategii wspierania obszarów wiejskich,

opierających się na zasadach spójności i zrównoważonego rozwoju i na zapewnieniu niezbędnych narzędzi do sprostania wyzwaniom demograficznym, społecznym i gospodarczym, aby dopilnować, by obszary te nie stały się miejscami zapomnianymi, ale by odgrywały ważną rolę w przyszłości Europy, bez konieczności ciągłego uzależnienia od nadzwyczajnych działań; w związku z tym wzywa Komisję, by wspierała znaczący rozwój obszarów wiejskich w ramach przyszłej polityki spójności oraz by zobowiązała się do utworzenia lokalnych punktów informacyjnych i zaoferowania platformy i wsparcia finansowego, aby umożliwić państwom członkowskim wymianę informacji i najlepszych praktyk dotyczących możliwości finansowania w celu udzielenia władzom lokalnym skutecznego wsparcia i pomocy w zarządzaniu zasobami i wdrażaniu inicjatyw rozwojowych; podkreśla ponadto, że skuteczny udział władz regionalnych, lokalnych i wiejskich oraz silny potencjał administracyjny są kluczowe dla zmniejszenia nadmiernych obciążeń administracyjnych i złożonych wymogów wobec beneficjentów oraz dla skutecznego wykorzystania funduszy polityki spójności; podkreśla, że w niektórych krajach finansowanie z wielu źródeł nadal wydaje się trudne, i wzywa Komisję do zwiększenia komplementarności między EFRROW a funduszami polityki spójności;

19. zaznacza, że potrzebna jest zintegrowana europejska strategia na rzecz rewitalizacji obszarów wiejskich, w tym poprzez rozwój ekoregionów, oraz uznanie ich potencjału dywersyfikacji gospodarki wiejskiej dzięki ukierunkowaniu środków fiskalnych, gospodarczych i społecznych na utrzymanie ludności aktywnej zawodowo; podkreśla również, że warto wprowadzać zachęty do przenoszenia się pracowników sektorów zdrowia, edukacji lub administracji publicznej, a także zwraca uwagę na znaczenie partnerstw między władzami lokalnymi a sektorem prywatnym dla tworzenia nowych miejsc pracy;

20. podkreśla, że dzięki rozszerzeniu planów zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) i uwolnieniu ich pełnego potencjału mogłyby one stać się fundamentem zintegrowanego rozwoju regionalnego i lokalnego oraz rozwoju obszarów wiejskich; podkreśla, że zwiększenie roli ZIT na obszarach wiejskich ma zasadnicze znaczenie dla wspierania spójności terytorialnej, poprawy połączeń i pobudzania wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu przez wspieranie kluczowych sektorów, takich jak rolnictwo, MŚP na obszarach wiejskich, turystyka i energia ze źródeł odnawialnych; wzywa ponadto do większej elastyczności we wdrażaniu ZIT, zwiększenia przydziału środków finansowych i wzmocnienia synergii z innymi unijnymi mechanizmami finansowania, w tym inicjatywami LEADER i RLKS, kluczowymi instrumentami wspierania oddolnego partycypacyjnego rozwoju obszarów wiejskich oraz utrzymania i odbudowy życia i dobrze prosperujących lokalnych gospodarek wiejskich, aby uzyskać jak

największy wpływ i aktywnie zaangażować władze regionalne i lokalne oraz społeczeństwo obywatelskie zgodnie z zasadą partnerstwa;

21. proponuje, aby wszystkie właściwe dyrekcje generalne Komisji przeprowadzały ocenę oddziaływania terytorialnego swoich strategii politycznych co najmniej dwa razy w okresie programowania; uważa, że oceny te stanowiłyby bardziej precyzyjny punkt odniesienia i pozwoliły określić sposoby skuteczniejszego uwzględniania specyfiki obszarów wiejskich w polityce UE;

22. wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania wszystkich środków, aby wesprzeć obszary wiejskie, śródlądowe, górskie, wyspy i obszary najbardziej oddalone, a także regiony transgraniczne i znajdujące się na granicach zewnętrznych UE, w tym regiony graniczące z Rosją, Białorusią i Ukrainą, które odczuwają najbardziej skutki wojny, w celu złagodzenia zakłóceń gospodarczych oraz zabezpieczenia ich przyszłości i zapewnienia im dobrobytu; z zadowoleniem przyjmuje nowe rozporządzenie w sprawie instrumentu BRIDGEforEU i zwraca się do państw członkowskich o jego wdrożenie oraz zacieśnienie współpracy między regionami transgranicznymi, aby umożliwić osiągnięcie korzyści skali przy zapewnianiu podstawowych usług i infrastruktury na obszarach wiejskich odczuwających te skutki;

23. podkreśla różnorodność obszarów wiejskich UE, których długoterminowa wizja wymaga rozwiązań dostosowanych do ich potrzeb i zasobów, a jednocześnie wzmocnienia długoterminowych strategii zrównoważonego wzrostu; podkreśla zatem potrzebę pełnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych, które są najlepiej przygotowane do określenia obecnych wyzwań i potrzeb na szczeblu regionalnym i lokalnym; zwraca uwagę na znaczenie utrzymania zdecentralizowanego modelu programowania i wdrażania polityki spójności opartego na zasadzie partnerstwa i zarządzaniu wielopoziomowym oraz oddolnym podejściu ukierunkowanym na konkretny obszar; dlatego apeluje o silne zaangażowanie władz regionalnych i lokalnych, aby zapewnić bardziej bezpośredni dostęp władz lokalnych i regionalnych do funduszy polityki spójności, ograniczając biurokrację i skracając czas wypłat dzięki usprawnionym procedurom, intuitywnym platformom cyfrowym i większemu wsparciu technicznemu lokalnych beneficjentów; proponuje, by zachęcać do korzystania z programów płatności zaliczkowych i przedpłaty na rzecz małych projektów na obszarach wiejskich;

24. podkreśla, że nadmierna centralizacja może prowadzić do nieefektywności biurokratycznej i opóźnień w absorpcji funduszy, co ostatecznie zmniejsza skuteczność inwestycji UE w rozwój obszarów wiejskich;

25. podkreśla, że podejście do zarządzania polityką rozwoju obszarów wiejskich musi być skoordynowane, zintegrowane i wielosektorowe we wdrażaniu oraz że wzmocnienie podejścia wielopoziomowego zgodnie z zasadą pomocniczości ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia jego powodzenia;

26. podkreśla, że odporność jest kluczowa, by władze na szczeblu lokalnym i regionalnym mogły łagodzić skutki nagłych wyzwań, dostosować się do nich i poradzić sobie z nimi, przy zapewnieniu dobrostanu, bezpieczeństwa i długoterminowego zrównoważonego rozwoju społeczności;

27. apeluje o przeznaczenie odpowiedniej części środków finansowych w ramach polityki spójności na regiony przygraniczne, w związku z czym apeluje o przyznanie europejskim ugrupowaniom współpracy terytorialnej (EUWT) większej autonomii w wyborze projektów i wykorzystywaniu funduszy, w szczególności poprzez wyznaczenie EUWT jako instytucji zarządzających programami Interreg oraz wzmocnienie ich zdolności instytucjonalnych i finansowych; zaleca ponadto, by przyznać EUWT bardziej znaczącą rolę w realizacji celu polityki nr 5, jakim jest zbliżenie Europy do jej obywateli;

28. podkreśla potrzebę wzmocnienia demokratycznego i politycznego uczestnictwa na obszarach wiejskich poprzez promowanie aktywnego zaangażowania obywatelskiego i narzędzi cyfrowych; wzywa Komisję do wspierania inicjatyw sprzyjających lokalnym procesom demokratycznym w celu poprawy spójności między regionami miejskimi a wiejskimi;

29. przypomina, że obszary wiejskie muszą być w stanie świadczyć w interesie ogólnym podstawowe usługi wysokiej jakości dla ludności w celu poprawy środków utrzymania ludzi i wykorzystywać swoje atuty do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, na co powinny otrzymać odpowiednie wsparcie finansowe; podkreśla zatem potrzebę zapewnienia równego dostępu, w szczególności osobom znajdującym się w trudnej sytuacji i osobom z niepełnosprawnościami, do wszystkich usług opieki zdrowotnej, usług transportowych i usług łączności, w tym innowacyjnych rozwiązań w zakresie mobilności, konkretnych planów dotyczących przystępnych cenowo mieszkań, usług wodnych, usług edukacyjnych i szkoleniowych, infrastruktury cyfrowej i innych podstawowych usług, takich jak usługi pocztowe i bankowe, przy zapewnieniu ich dostępności i przystępności cenowej w celu zagwarantowania odpowiednich warunków życia; dlatego wzywa Komisję i państwa członkowskie do ułatwienia dostępu do finansowania i dostosowanych do potrzeb środków wsparcia z przeznaczeniem na inicjatywy gospodarki społecznej, które zaspokajają lokalne potrzeby i przyczyniają się do rozwoju regionalnego, a jednocześnie do zwiększenia wsparcia finansowego oferowanego MŚP na obszarach wiejskich, w szczególności poprzez ułatwienie dostępu do zasobów

finansowych, spółdzielni i lokalnych łańcuchów wartości sprzyjających dywersyfikacji gospodarczej;

30. podkreśla strategiczne znaczenie zasobów wodnych dla obszarów wiejskich i zwraca uwagę na potrzebę przeznaczenia wystarczających zasobów, w ramach polityki spójności i programów rozwoju obszarów wiejskich, na utrzymanie i modernizację sieci wodnej; zaleca w szczególności uwzględnienie środków służących przeciwdziałaniu stratom wody, poprawie wydajności systemów zaopatrzenia i promowaniu zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych na obszarach wiejskich;

31. uważa, że należy skupić się na środkach zapobiegawczych, aby zwiększyć odporność europejskich obszarów wiejskich w obliczu klęsk żywiołowych; uważa, że zintegrowane podejście do gospodarki wodnej jest niezbędne, aby jednocześnie zapobiegać powodziom i suszom – dwóm coraz większym zagrożeniom w wielu regionach wiejskich – zarówno w rolnictwie, jak i w sektorze żywności; przyznaje, że w zależności od kontekstu priorytetem jest budowa tam i zbiorników lub modernizacja istniejących obiektów, przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między zbudowaną infrastrukturą a stosunkowo tanimi środkami miękkimi, zwłaszcza dlatego, że mogą one być czystym źródłem energii; odnotowuje, że chociaż w ramach polityki spójności wspiera się już inicjatywy w tej dziedzinie, potrzebne są dodatkowe projekty i większe inwestycje, dostosowane do krajowych i regionalnych strategii zarządzania ryzykiem, aby zapewnić lepsze przygotowanie obszarów wiejskich i ich odporność na ekstremalne zdarzenia klimatyczne;

32. podkreśla rosnące zagrożenie występowaniem ryzyka związanego z klimatem, takiego jak klęski żywiołowe, pustynnienie i niedobór wody na wielu obszarach wiejskich w Europie, zwłaszcza w Europie Południowej i w basenie Morza Śródziemnego; wzywa Komisję do promowania przyszłościowych strategii przystosowawczych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym dotyczących gospodarki wodnej, odpornej infrastruktury i gotowości na wypadek klęsk żywiołowych, oraz apeluje o inwestycje w innowacyjną infrastrukturę wodną, taką jak ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków i inteligentne systemy nawadniania, oraz o budowę zbiorników do zbierania wody deszczowej;

33. zwraca uwagę, że na obszarach wiejskich problemem jest ograniczony dostęp do podstawowych usług opieki zdrowotnej, jak również niedobór infrastruktury i personelu medycznego, w związku z czym apeluje o lepszy dostęp do służby zdrowia wysokiej jakości, w tym usług w zakresie zdrowia psychicznego;

34. wzywa państwa członkowskie i władze lokalne, aby zapewniły podstawowe usługi niezbędne do rozwoju obszarów wiejskich, powstrzymując się od nakładania ograniczeń ekonomicznych na

służbę zdrowia na obszarach wiejskich, ponieważ doprowadziłoby to do zamknięcia lub zmniejszenia liczby punktów pierwszej pomocy lub podstawowych obiektów szpitalnych;

35. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania planu dotyczącego mobilnych jednostek medycznych i telemedycyny, wzmocnienia usług medycznych, w tym usług uzdrowiskowych, pielęgniarskich usług środowiskowych i cyfrowych rozwiązań zdrowotnych oraz zachęt dla lekarzy pracujących na obszarach wiejskich i oddalonych;

36. apeluje do Komisji o włączenie do swojej strategii w dziedzinie e-zdrowia konkretnych środków dla obszarów określonych jako wiejskie, aby zapewnić praktyczne wsparcie lokalnym placówkom opieki zdrowotnej w celu modernizacji technologicznej, a także promować usługi oferowane przez te placówki; podkreśla, że państwom członkowskim należy również zaoferować program badań przesiewowych ukierunkowany na obszary wiejskie oraz że należy zapewnić wsparcie administracyjne, aby pomóc w opracowywaniu planów i rejestrów profilaktyki; wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia specyfiki tych obszarów oraz do zachęcania, by powstawały apteki wiejskie, w celu dostosowania sieci aptek do potrzeb obszarów wiejskich oraz koordynacji dostaw leków i wyrobów medycznych, aby zracjonalizować i dostosować potrzeby placówek opieki zdrowotnej do specyfiki poszczególnych obszarów; wzywa państwa członkowskie do poprawy świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej i usług wsparcia w aptekach zwanych „wiejskimi”;

37. podkreśla kluczową rolę rozwoju infrastruktury dla wzrostu gospodarczego i społecznego obszarów wiejskich, ze względu na zapotrzebowanie na systemy transportowe, zwłaszcza publiczne, które umożliwiają lepsze połączenia i dostęp do podstawowych usług, a także sieci energetyczne i odpowiednią infrastrukturę łączności cyfrowej; odnotowuje, że należy przede wszystkim poprawić jakość transportu i połączeń, aby zapewnić ludziom łatwy dostęp do pracy, szkół, szpitali, usług publicznych i możliwości zatrudnienia; podkreśla, że należy rozwijać lub modernizować połączenia transportu drogowego, kolejowego i morskiego w ramach współfinansowanych przez UE programów, aby zmniejszyć izolację obszarów wiejskich, w szczególności od ośrodków miejskich, zmniejszając istniejące różnice, oraz aby ułatwić zrównoważoną mobilność osób i towarów; apeluje o opracowania kompleksowej strategii na rzecz poprawy mobilności na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju, rozbudowy infrastruktury ładowania i promowania elektromobilności; podkreśla, że potrzebne są ukierunkowane inwestycje w transport publiczny, rozwiązania w zakresie mobilności współdzielonej i alternatywne modele transportu, aby zapewnić ludności wiejskiej dostępność i połączenia;

38. podkreśla, że przepaść cyfrowa między obszarami wiejskimi i miejskimi pozostaje znaczna, co utrudnia zapewnienie równych szans wszystkim mieszkańcom; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyspieszenia inwestycji w łączność szerokopasmową, w tym sieć 5G, lepszy zasięg mobilny, szybkie sieci internetowe, cyfrowe rozwiązania rolnicze i ośrodki innowacji na obszarach wiejskich, przy zapewnieniu, aby transformacja cyfrowa przynosiła korzyści społecznościom wiejskim, przy czym należy zwrócić szczególną uwagę na regiony słabiej przygotowane na tę transformację, w tym obszary oddalone i regiony najbardziej oddalone; podkreśla, że inwestycje te mają kluczowe znaczenie dla zwiększenia wydajności, wspierania przedsiębiorczości małych gospodarstw rolnych, ułatwiania pracy zdalnej, dostępu do e-usług i nauczania online oraz zadbania o to, aby obszary wiejskie pozostały konkurencyjne w erze cyfrowej; podkreśla, że należy podjąć inicjatywy w zakresie umiejętności cyfrowych i szkolenia zawodowego, aby wspierać włączanie technologii cyfrowych do gospodarki wiejskiej oraz wyeliminować istniejące rozbieżności technologiczne i gospodarcze;

39. podkreśla znaczenie i wzajemne powiązania mobilności wojskowej, rozwoju infrastruktury wiejskiej i bezpieczeństwa regionalnego; zwraca uwagę na pokrywanie się unijnej sieci mobilności wojskowej i transeuropejskiej sieci transportowej;

40. apeluje o opracowanie strategii ukierunkowanych na rozwiązanie problemu pustostanów i promowanie alternatywnych koncepcji mieszkaniowych na obszarach wiejskich, w tym przystępnych cenowo mieszkań, projektów renowacji i mieszkania międzypokoleniowego; podkreśla, że potrzeba zachęt do zagospodarowania pustostanów, wspierania inicjatyw mieszkaniowych kierowanych przez społeczność oraz zapewnienia zrównoważonych przestrzeni mieszkalnych sprzyjających włączeniu społecznemu;

41. podkreśla znaczenie promowania priorytetowych strategii politycznych wspierających młodych ludzi jako głównych uczestników exodusu wiejskiego i wzywa Komisję do zapewnienia im skutecznego stosowania „prawa do pozostania” za pomocą ukierunkowanych środków, których celem jest powstrzymanie spadku demograficznego na obszarach wiejskich i zachęcenie utalentowanych osób do pozostania na tych obszarach; uważa, że osobom, które chcą przyczynić się do rozwoju swoich społeczności lokalnych, należy zapewnić szerokie możliwości, w związku z czym należy pilnie wyeliminować bariery i znaczne różnice między młodymi ludźmi na obszarach miejskich i wiejskich pod względem dostępu do edukacji wysokiej jakości, niezależności ekonomicznej, zaangażowania społecznego i politycznego oraz międzypokoleniowej interakcji społecznej; apeluje o konkretne środki i ukierunkowane programy finansowania, w tym plan działania Komisji dotyczący drenażu mózgów, aby wspierać młodych ludzi i młodych przedsiębiorców, zapewniając im wszystkie narzędzia i zasoby

potrzebne do tego, by uzyskać dostęp do gruntów rolnych, miejsc pracy i możliwości biznesowych; zwraca uwagę, że takie środki powinny obejmować lepszy dostęp do usług publicznych, placówek edukacyjnych i kulturalnych, dostęp do mieszkań, nisko oprocentowane pożyczki oraz – z należytym uwzględnieniem zasady pomocniczości w sprawach podatkowych – zachęty podatkowe, aby pomóc młodym ludziom w budowaniu stabilnej przyszłości zgodnie z ich aspiracjami, bez konieczności opuszczania miejsca pochodzenia, oraz by tworzyć zachęty do osiedlania się na obszarach wiejskich lub powrotu na te obszary; w związku z tym uważa, że konieczne jest promowanie środków służących dywersyfikacji gospodarki wiejskiej poprzez wykorzystanie lokalnego potencjału, w tym w dziedzinach innych niż rolnictwo i turystyka, a także tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy;

42. podkreśla, że należy doskonalić kształcenie i szkolenie zawodowe przy jednoczesnym wspieraniu inicjatyw kierowanych przez młodzież i pozaformalnego uczenia się dla młodych ludzi w celu rozwijania konkretnych umiejętności związanych z gospodarką obszarów wiejskich, jako narzędzia spójności społecznej i wysokiej jakości zatrudnienia, aby przeciwdziałać wyludnianiu się tych obszarów;

43. podkreśla kluczową rolę kampanii podnoszenia świadomości i dzielenia się wiedzą przy opracowywaniu różnych kampanii i programów edukacyjnych oraz znaczenie włączenia ich na stałe do szkolnych programów nauczania; zwraca uwagę na coraz bardziej niepokojące dane na temat przedwczesnego kończenia nauki i w tym celu wzywa władze krajowe i lokalne do reorganizacji systemów szkolnych z myślą o zagwarantowaniu prawa do edukacji na swoim terytorium, mając na uwadze poważne i obiektywne trudności, jakie mogą wystąpić; wzywa zatem państwa członkowskie i władze lokalne, aby nie łączyły ze sobą istniejących placówek edukacyjnych na tych obszarach;

44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania nowych dotowanych instrumentów kredytowych mogących wspierać młodych przedsiębiorców i kobiety w ich działalności, w tym alternatywnych form gwarancji dostępu do kredytu; apeluje o wsparcie finansowe w celu wzmocnienia pozycji młodych rolników i zapewnienia wzrostu w gospodarkach wiejskich;

45. z zadowoleniem przyjmuje nowy pakiet pożyczek Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego (grupy EBI) w wysokości 3 mld EUR na rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo w całej Europie jako konkretną inicjatywę mającą na celu wypełnienie luk w finansowaniu MŚP w rolnictwie i biogospodarce oraz ułatwienie dostępu do finansowania młodym rolnikom i kobietom; wzywa grupę EBI do zbadania nowych form wsparcia w celu zapewnienia płynności podmiotom w łańcuchach wartości w rolnictwie i na obszarach wiejskich;

46. wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania lokalnych przedsiębiorstw typu start-up i programów zachęt na rzecz powrotu młodych ludzi na wieś oraz zakupu i renowacji mieszkań przez młodych ludzi na obszarach wiejskich;

47. wzywa Komisję do ustanowienia europejskiego funduszu na rzecz przedsiębiorczości młodych na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem regionów dotkniętych wysokim bezrobociem młodzieży i drenażem mózgów; odnotowuje, że fundusz ten powinien wspierać przedsiębiorstwa typu start-up na obszarach wiejskich, innowacyjne rolnictwo, zrównoważoną turystykę i cyfryzację za pomocą specjalnych instrumentów finansowych i zachęt podatkowych;

48. zwraca uwagę na potrzebę zapewnienia wszystkim równego dostępu do środków umożliwiających zdobycie wysokiej jakości umiejętności potrzebnych do osiągnięcia celów zawodowych, a także do kształcenia i szkolenia zawodowego; ubolewa, że na obszarach wiejskich w wielu dziedzinach kobiety nie mają obecnie takich samych możliwości zawodowych co mężczyźni ani nie cieszą się takimi samymi warunkami pracy, ponieważ często napotykają dodatkowe wyzwania, w tym ograniczony dostęp do możliwości zatrudnienia, brak wystarczających środków umożliwiających godzenie pracy z życiem rodzinnym oraz brak placówek opieki nad dziećmi; podkreśla, że należy stworzyć środowisko sprzyjające zatrudnieniu kobiet, wraz ze wsparciem dla wszystkich rodzin, przy zapewnieniu wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziców;

49. apeluje o zwiększenia wsparcia dla kobiet na obszarach wiejskich, w szczególności za pośrednictwem środków na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia, edukacji, opieki zdrowotnej i infrastruktury społecznej, a także ochrony przed przemocą i zapobiegania jej, aby promować uczestnictwo kobiet w życiu gospodarczym i społecznym; podkreśla, że aby wzmocnić niezależność ekonomiczną kobiet, należy opracować programy ukierunkowane na wsparcie kobiet prowadzących działalność gospodarczą na obszarach wiejskich;

50. podkreśla, że wsparcie dla kobiet na obszarach wiejskich jest niezbędne z różnych powodów, w tym z uwagi na promowanie równości płci, wspieranie wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczności, ograniczanie ubóstwa oraz zapewnienie zrównoważenia środowiskowego; zwraca uwagę, że kobiety odgrywają na wielu poziomach rolę w rozwoju obszarów wiejskich jako pracownice, rolniczki i właścicielki przedsiębiorstw, a także podkreśla, że często pomija się ich znaczenie na obszarach wiejskich i w lokalnej gospodarce; podkreśla, że przy projektowaniu strukturalnych programów wsparcia społecznego i rozwoju regionalnego szczególną uwagę należy poświęcić kobietom na obszarach wiejskich; zwraca uwagę, że usunięcie tych barier ma

kluczowe znaczenie dla wzmocnienia pozycji kobiet i uwolnienia ich pełnego potencjału w społecznościach wiejskich;

51. wzywa państwa członkowskie i Komisję do szerzenia wiedzy na temat istniejących i przyszłych możliwości finansowania ze środków UE dla przedsiębiorczyń na obszarach wiejskich oraz do ułatwienia tym przedsiębiorczyniom dostępu do wsparcia finansowego; zachęca państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do korzystania z istniejących unijnych funduszy strukturalnych w celu wspierania przedsiębiorczyń;

52. apeluje o strategie zapewnienia równości płci w dziedzinie zatrudnienia i ukierunkowane środki na rzecz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym na obszarach wiejskich, w tym elastyczne modele pracy, cyfrowe możliwości pracy, lepszą ofertę wypoczynkową i edukacyjną oraz promowanie środowiskowych struktur opieki i wsparcia dla rodzin;

53. wzywa Komisję do przyjęcia środków służących ochronie modelu rolnictwa rodzinnego, który stanowi podstawę obszarów wiejskich, jest bardziej przyjazny dla środowiska i gwarantuje bezpieczeństwo żywnościowe w UE; podkreśla, że unijny system zachęt powinien ograniczać akumulację gruntów rolnych w prywatnych funduszach inwestycyjnych i związany z tym wzrost cen gruntów; nalega na ochronę małych i średnich gospodarstw rolnych poprzez wzmocnienie roli spółdzielni i rolników zawodowych w polityce UE; ponadto zachęca państwa członkowskie do wdrożenia konkretnych środków wspierających te gospodarstwa przez uproszczenie dostępu do kredytów, modernizację infrastruktury wiejskiej i nadanie impulsu spółdzielniom rolniczym;

54. podkreśla kluczową rolę rolnictwa i sektora rolno-spożywczego w produkcji żywności, zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego i tworzeniu miejsc pracy – rolę którą należy docenić, ponieważ nie tylko jest podstawą lokalnej gospodarki i stanowi kluczowy element w zapewnianiu zrównoważonego użytkowania gruntów, ale także jest katalizatorem wzrostu i rozwoju na obszarach śródlądowych i wiejskich, które często cieszą się międzynarodowym uznaniem za ich tradycyjne produkty o doskonałej jakości; zwraca uwagę, że należy koniecznie wspierać rolników na drodze do innowacji i dywersyfikacji, a jednocześnie promować konkurencyjność gospodarstw rolnych; uważa, że do przejścia na bardziej zrównoważony model należy podejść w sposób wyważony i wziąć pod uwagę specyfikę danego obszaru, a także potrzeby gospodarcze społeczności wiejskich, nie narzucając zmian, które mogłyby zagrozić ich długoterminowemu rozwojowi; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia zdecydowanych i ukierunkowanych działań, aby ograniczyć spadek liczby gospodarstw rolnych i zachęcać do wymiany pokoleń dzięki zmniejszeniu nadmiernych obciążeń regulacyjnych i zapewnieniu sprawiedliwych

warunków rynkowych; apeluje o odpowiednie wsparcie na rzecz promowania samowystarczalności żywnościowej i dywersyfikacji upraw; podkreśla zwłaszcza szczególne wyzwania strukturalne regionów najbardziej oddalonych i ich obszarów wiejskich;

55. w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego i dopilnowania, by europejscy rolnicy nie byli narażeni na nieuczciwą konkurencję ze strony produktów, które nie spełniają tych samych norm w zakresie ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt i bezpieczeństwa żywnościowego, wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby egzekwowały ścisłą równoważność norm produkcji produktów rolnych przywożonych do UE; wzywa zatem Komisję do dopilnowania, aby w umowach handlowych przestrzegano europejskich norm rolnych i zapewniono rolnikom w UE równe warunki działania;

56. dostrzega fakt, że ambitne cele transformacji ekologicznej niosą za sobą szanse, jak i zagrożenia dla unijnego rolnictwa; podkreśla, że w okresie od 2005 do 2020 r. liczba gospodarstw rolnych w UE zmniejszyła się o około 37 %, w związku z czym wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia działań, aby ograniczyć spadek liczby gospodarstw rolnych oraz wesprzeć ich dochody i konkurencyjność w celu przeciwdziałania opuszczaniu tych obszarów i wspierania wymiany pokoleń;

57. przypomina o potrzebie uproszczenia procedur administracyjnych w zakresie dostępu do funduszy UE poprzez zmniejszenie obciążeń biurokratycznych dla rolników i małych przedsiębiorstw wiejskich oraz poprawę koordynacji między szczeblami instytucjonalnymi zaangażowanymi w zarządzanie funduszami, aby zapewnić większą skuteczność i terminowość w wypłacaniu środków;

58. zwraca też uwagę, że należy zapewnić tym obszarom, przedsiębiorstwom oraz właścicielom gospodarstw rolnych i lasów odpowiednie wsparcie finansowe, również w formie wsparcia na zakup i utrzymanie sprzętu w celu zwiększenia konkurencyjności europejskiej;

59. jest w pełni świadomy, że obszary wiejskie odgrywają kluczową rolę w transformacji ekologicznej i cyfrowej; podkreśla, że transformacja musi przebiegać stopniowo, zgodnie z możliwymi do osiągnięcia celami; apeluje zatem, by lepiej powiązać unijne finansowanie ze zrównoważeniem środowiskowym i ochroną różnorodności biologicznej;

60. podkreśla, że należy wspierać społeczności wiejskie w europejskich regionach, które najbardziej odczuły niekorzystne konsekwencje handlu ukraińskimi produktami rolnymi lub ich eksportu;

61. zwraca uwagę na znaczenie środków kompensacyjnych dla rolników i przedsiębiorstw wiejskich, aby transformacja ekologiczna była

sprawiedliwa i praktyczna oraz nie prowadziła do nowych dysproporcji społeczno-gospodarczych; podkreśla, że dla powodzenia tej transformacji kluczowe będzie pełne zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron, zwłaszcza rolników i leśników, oraz współpraca z nimi;

62. podkreśla, że promowanie rolnictwa jest niezbędnym, ale niewystarczającym elementem jakiejkolwiek strategii rozwoju obszarów wiejskich, ponieważ nie wszyscy mieszkańcy obszarów wiejskich są zatrudnieni w sektorze rolnym lub mieszkają w strukturach rolniczych;

63. stwierdza, że turystyka jest często źródłem znaczącego dochodu dla obszarów wiejskich, górskich, wysp i obszarów najbardziej oddalonych, a także dla regionu śródziemnomorskiego, gdyż może sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i przedsiębiorczości oraz przyciągać rosnącą liczbę odwiedzających, którzy pragną odkryć przyrodę, tradycje i dziedzictwo kulturowe tych regionów oferujących unikatowe doświadczenia; dlatego uważa, że turystykę powinny wspierać inwestycje w gospodarkę obszarów wiejskich, w synergii z sektorem rolnictwa, rybołówstwa, żywności i kultury, oraz że UE powinna promować współistnienie i dalszy rozwój tych sektorów;

64. podkreśla, że turystyka wiejska i agroturystyka mogą stanowić działalność uzupełniającą rolnictwo, gdyż oferują możliwości dywersyfikacji dochodów rolniczych i są korzystne dla rozwoju obszarów wiejskich, w związku z czym należy przeznaczyć środki na rozwój turystyki i działalności sektora hotelarsko-gastronomicznego;

65. podkreśla, że turystykę wiejską należy promować w sposób zrównoważony; podkreśla znaczenie optymalizacji korzyści gospodarczych płynących z turystyki dla obszarów wiejskich, a jednocześnie zminimalizowania potencjalnego negatywnego wpływu na lokalne społeczności i ekosystemy;

66. podkreśla znaczenie ochrony i promowania mniejszości językowych na obszarach wiejskich UE, uznając je za integralną część europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz za siłę napędową rozwoju regionalnego; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do przeznaczenia środków w ramach polityki spójności na wspieranie projektów dotyczących promocji językowej, szkoleń, turystyki kulturalnej i przedsiębiorczości lokalnej związanych z tradycjami językowymi i kulturowymi regionów;

67. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania turystyki na obszarach wiejskich i wyludnionych lub obszarach zagrożonych wyludnieniem przez finansowanie inicjatyw promujących historyczne wsi i tradycyjne produkty lokalne oraz tworzenie nowych zielonych szlaków i innych ścieżek przyrodniczych, a także przez oznakowanie wyróżniające obszary przyrodnicze wyjątkowe dla agroturystyki

i turystki przyrodniczej, na wzór „błękitnej flagi” przyznawanej plażom;

68. zwraca uwagę, że w niektórych państwach członkowskich gminy odgrywają kluczową rolę jako siła napędowa regionalnego rozwoju gospodarczego, czerpiąc korzyści ze znacznych dochodów podatkowych generowanych przez gospodarki lokalne; podkreśla, że dochody te mogą motywować gminy do inwestowania środków z unijnych funduszy spójności w zwiększanie ich przyszłej podstawy opodatkowania, promowanie długoterminowego lokalnego wzrostu gospodarczego i zabezpieczanie długoterminowych dochodów podatkowych; w tym celu wzywa Komisję, aby z należytym poszanowaniem zasady pomocniczości w sprawach podatkowych zainicjowała dialog na temat potencjalnych korzyści wynikających z dzielenia podatków od działalności gospodarczej z gminami;

69. podkreśla, że nadmierna biurokracja nie powinna uniemożliwiać rolnikom koncentrowania się na zrównoważonej produkcji żywności i rozwoju gospodarczym obszarów wiejskich; wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia silnego wymiaru obszarów wiejskich w przyszłych rozporządzeniach dotyczących polityki spójności oraz do priorytetowego promowania lepszego stanowienia prawa, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne i podjąć kroki w celu zapewnienia konkurencyjności przedsiębiorstw wiejskich, zwłaszcza MŚP, spółdzielni i społeczności kierowanych przez obywateli, a także promować łatwiejszy i skuteczniejszy dostęp do funduszy, redukcji kosztów oraz uproszczonych procedur składania wniosków i oceny finansowania UE, zwłaszcza dla małych beneficjentów; potwierdza, że optymalizacja procedur, zmniejszenie biurokracji i zwiększenie przejrzystości to środki niezbędne do poprawy dostępu do zasobów; wzywa zatem Komisję do zapewnienia odpowiedniej pomocy technicznej instytucjom zarządzającym, co przyczyni się również do zwiększenia wskaźników absorpcji;

70. apeluje o przyjęcie bardziej zintegrowanego podejścia do polityki przemysłowej i polityki spójności UE, tak aby strategie rozwoju regionalnego były dostosowane do wysiłków na rzecz transformacji przemysłowej, zwłaszcza na północnych słabo zaludnionych obszarach;

71. podkreśla znaczenie MŚP w sektorach technologicznych dla cyfryzacji obszarów wiejskich i odporności gospodarczej; wzywa Komisję do zadbania o to, by środki publiczne wspierały lokalne przedsiębiorstwa i promowały gospodarki oparte na bliskości, przy czym należy unikać kryteriów, które mogą być niekorzystne dla mniejszych przedsiębiorstw;

72. podkreśla potrzebę lepszego dostosowania istniejących instrumentów rozwoju terytorialnego do funduszy strukturalnych, w

tym inicjatyw takich jak „Wykorzystanie potencjału talentów” i Porozumienie Burmistrzów;

73. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji Europejskiej.